

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

Suscitata ex mortuis femina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

precantium, & dierum perseverantia non obtinebatur, opinor, ut discedent nihil sibi ex ea priuatum, ac proprium arrogare. Cæcus multis ab annis, baptismum postulans, facultatem videndi momento recepit; eiusdem aut petitione, aut pio proposito, multi grauibus, & inueteratis diu tenti morbis curati sunt; quibusdam reddita valetudo argumentum fuit religionis veræ, atque in posterum seruandæ, quos vero suo in errore impietas tenuit, ingratos licet, semel tamen accepta sanitas nequaquam destituit. Narrabant Chengatenſes à populari suo Michaële, feruidissimo Christiano, decemdiſali prece stultos tres menti restitutos; duos illorum pueros, natura tales ediderat; tertium tribus inde annis destituerat sensus bonus. Ab eodem quoque idololatriam ferum, & Christo palam inimicum, triduanis precationibus à Deo impetratum, & à morbi vitæque extremis, incolumitate redonatum. Sed æquè nullum ex his prodigijs auctoritatem illustrauit nominis Christiani, ut excitata Rumi ex mortuis Maura nomine Christiana; eius obitu filius Benedictus, vitæ innocentissimæ iuuenis, tam acerbum hausit animo dolorem, ut nihil vndeuis admitteret consolationis, eratque illi dolendi causa non matris ipsa mors, sed quod morbi lethalis præcipitantia, & Sacerdotis longinquitas illius animam vlcimis priuassent Christianorum piaculis. Venerant ad funus honestandum frequentes oppidani, etiam ethnici, compositum erat in sarcophago cadaver, & obducebatur configendo clauis opereuto, ut Christianorum pietati committeretur efferendum, cum se certa quadam fiducia repente sentit moueri filius restituendæ sibi à Deo matris, quam & Christianis significat, & eorum ad hoc preces efflagitat; dumque illi orant stillam aquæ lustralis, labris mortuæ infundit, cuius illa contactu oculos aperit, reuiuiscit, seque funebri ex arca incolumis expedit. Perculsi spectaculo Christiani, & ethnici (quorum nemini succurrit dubitatè, fuisse ex mortuis suscitata) flere præ gaudio, stupere attoniti, magnis in cælum vocibus miraculum tollere, omnes demum in laudem præpotentis Dei, & gratiarum actiones desinere: nongenti ad Christum accessere quos prodigij manifesti argumentum ineluctabile, sui erroris effecit conscios.

Superest de illa quam exercebant in dæmones perpetua & imperiosa potestate etiam ipsi Neophyti, adeundo, irridendo, columnæ alligando signo tantum crucis pro vinculo ad manus, aut pedes, aut totum corpus adhibito, ex quo nulla se agitatione quamlibet violenta extricabant; nec subire quemquam suspicio poterat, tot arreptitios (erat enim illorum ingens multitudo) aliunde quàm à dæmonibus vexari, cum iis se iudicij proderent, quæ non possent naturæ, multo minus Deo attribui. Abigebantur autem, è corporibus repente nonnunquam, interdum lentius coactis sæpius Christianis, ad precationes iterandas, & signum crucis, præter quæ alias exorcismi quas adhiberent formas non callebant. Huc facit responsum Pythonis, qui rogatus ab idolola-

Suscitata ex mortuis femina.

91.
Vindicta in
ethnicos.

tra in pago Dausciathen cur obmutuisset? solitus paulò ante densè oracula fundere; negavit se obmutuisse; sed nolle in eò pago loqui, ac ne propiùs quidem ad illum accedere, quod tribus aut quatuor exceptis domibus, habitaretur Christianis à quibus, mutuis, & crudelibus odiis dissideret. Pergentisque ethnico quærere, cur illos non interficeret, si forent sibi tantoperè inuisi? possem, inquit, possem! tam liberè, quàm puncto temporis præstarem; ingressu raptim, & egressu pagi, rem totam conficerem: sed negat fieri, qui faciendi negat facultatem; tibi præterea non dissimulabo, infantem Christianum, duos modo sciat in crucem digitos decussare, illámque mihi obiiciat, eodem me terrore torquere, quo cruciamini dum animam agitís. Accedit miris in utilitatem quoque ethnicorum patratis, mira etiam vindicta, quibusdam salubris, nonnullis mortifera: sagæ quatuor (artis illic publicè vernalis) inter se condixerant, vt ludos facerent Catechistam nostrum, eiusque ludibrio, ex laboriosis perpetuisque fumigationibus, & sacris dæmonum, sese paululùm recrearent: docenti ergo cum superuenissent improuisæ; nutare inuicem, niçtare petulanter, clamore obstrepere, & proteruitate meretricia, dicentem à suo argumento, auditorium à dicente auertere. Sed hilaritas improba nequissimarum incantatricum, præsentí supplicio statim mutata est, occupantur à dæmonibus quatuor, modisque lacerantur tam diris & horrendis vt miserationem quærant indignæ, etiam à Christianis exprimerent. Qui tamen haud prius suis precibus valuerunt ab ea carnificina illas absoluerè, quàm claro eius & peruagato documento alij sapere didicissent. Tunc illæ vocato Christianorum Deo, & promissione illi nuncupata legis eius seruandæ, Christianorum precibus instauratis, liberatæ sunt penitens à carnificibus truculentis, & religiosè promissis steterunt: funestiori exitu alius minimum suum clausit, importuna exprobratione insultans Neophyto quod legem mortis sequeretur (cuius vocabuli causam ridiculam pridem narrauimus) illum tandem à Christo ad idola reflexit, sed eius ad pedes suasor pessimus, è vestigio mortuus concidit. Desertor ad mortem ægrotauit; tunc sui denique ac Dei memor, cum sacrilegij venia vitam ab eo & valetudinem impetrauit.

Nec dissimilis pœnæ æterno pondere oppressus Poëta idemque musicus, sed tam inimicus integritati Christianæ, quàm altè in suas turpitudines defossus. Cationem composuerat in Deum iocularem, & iniuriam legi Christianæ: hanc solenni quodam ad exhilarandos qui conuenerant, dum caneat, iuncta instrumentis, & salibus voce inter latos risus Cachinnantium, & applaudentium occulto verberè in terram afflicta animam efflauit, & grandi astantium terrore, solenne ludicrum lamentabiliter absoluit. Tamen si verò quæ naturam transeundunt, eorum à quibus pattantur merita certo testimonio non probent, ab iis tamen dum eduntur qui mensuram professionis Christianæ virtute sua implent, inuicem sibi suffragantur, & argumenta sunt

mutua